

Akadeemik
Ergo Nõmmiste

27.06.1959–11.04.2019

Ergo Nõmmiste sündis 27. juunil 1956. aastal Kiviõlis. 1974. aastal lõpetas ta Nõo keskkooli ning astus Tartu ülikooli füüsikaosakonda, mille lõpetas 1979. aastal. Filosoofiadoktori kraadi teemal “Leelishalogeniidide röntgenelektronemissioon kiiritamisel footonitega energiaga 70-140 eV” kaitses Ergo Nõmmiste Tartu ülikoolis 1991. aastal.

Pärast ülikooli lõpetamist asus Ergo Nõmmiste tööle Eesti teaduste akadeemia füüsika instituudis, kus töötas kuni 1991. aastani inseneri, nooremteaduri ja teaduri ametikohtadel. 1992. aastal suundus ta järel doktorantuuri Oulu ülikooli, kus töötas erinevatel ametikohtadel 1998. aastani. Aastatel 1994–1995 oli ta Soome kiirekanali teadlane *MAX-labis* ning 1995. aastal valiti Oulu ülikooli dotsendiks. Pärast tagasipöördumist Eestisse (1998) töötas Ergo Nõmmiste Tartu ülikooli füüsika instituudis algul PHARE eksperdina, siis teadusala asedirektorina (1999–2003), direktori kohusetäitja ja direktorina (2004–2009). 2009. aasta sügisel valiti ta Tartu ülikooli elektronspektroskoopia professoriks.

Eesti teaduste akadeemia liikmeks valiti Ergo Nõmmiste 2012. aastal täppisteaduste alal. Aastast 2014 kuni tänaseni oli ta akadeemia asepresident.

Ergo Nõmmiste teadustöö põhisuunad olid aatomi- ja molekulaarfüüsika, kus eksperimendid tehti gaasfaas-metoodikatega erinevatel *MAX-labi* kiirekanalitel. Tartu ülikooli füüsika instituudis töötas ta pinnafüüsika suunal, eriti selle praktiliste rakendustega, nagu näiteks metallipindade biofunktsionaliseerimine. Hiljem lisandusid eksperimendiarendus elektrokeemiliste reaktsioonide *in situ* tingimustes jälgimiseks ja ioonvedelike uuringud kasutades elektron- ja ionspektroskoopiat ning nende samaaegsuse metoodikat.

Märkimisväärne oli ka akadeemik Nõmmiste pedagoogiline tegevus. Tema loengud erinevatest eksperimenditehnikatest, suureskaalalistest teaduskeskustest, aatomi- ja molekulaarfüüsikast olid lisaks Tartu ülikoolile oodatud ka Oulu ülikoolis, Tampere tehnoloogiaülikoolis, Turu ülikoolis ja *Max-labis*. Tema käe all ja otsesel juhendamisel on töötanud doktorandid nii Eestist, Soomest, Rootsist, Norrast, Inglismaalt, USA-st ja mujalt.

Akadeemik Ergo Nõmmiste oli Eesti esindaja paljudes rahvusvahelistes teadusorganisatsioonides. Eestisiselt kuulus ta teaduspreemiade komisjoni, kosmosetehnoloogia ekspertgruppi, füüsikumi ehitamise juhtkomiteesse jne. Ergo Nõmmistet on autasustatud Eesti füüsika seltsi aumedaliga, Tartu ülikooli väikese ja suure medaliga ja Eesti teaduste akadeemia medaliga. 2016. aastal autasustati teda Valgetähe kolmanda klassi teenetemärgiga.